

Brief uit Frankrijk

De gigantische strijd van de Franse arbeidersklasse tegen de kapitalistische overheersing en uitbuiting heeft vrijwel feders aandacht. We weten, dat achter deze strijd gedeeltelijk een politieke achtergrond zit, n.l. de strijd om imperialistische invloedssferen tussen Amerika en Rusland, vertegenwoordigd door de Gaulisten en Stalinisten. Dat neemt evenwel niet weg, dat de strijd in Frankrijk, geboren uit de grote nood der werkers, stellig belofte inhoudt. Er ontstaat n.l. een derde macht, die noch het Amerikaanse, noch het Russische imperialisme kan en wil aanvaarden. Dit kunnen we lezen uit een brief van een Franse kameraad uit de stad Asnières vlak bij Parijs. Hij schrijft n.l. het volgende: ¹⁾

De laatste weken hebben de kolenprijzen zich verdubbeld, wat tot gevolg heeft, dat andere prijzen (electriciteit, industrie, trein enz.) ook moeten stijgen. Dit vergroot steeds meer de ellende van de werkers met het gevolg dat er voortdurend stakingen uitbreken. Deze worden over 't algemeen geproclameerd en begonnen door het Anarcho-Syndicalistisch vakverbond, de C.N.T. Het Stalinistisch vakverbond, de C.G.T., is dan wel verplicht te

volgen, wil het geen geweldig ledenaantal verliezen.

Hieruit blijkt dat de leiders der officiële vakbonden de leden niet meer in hun macht kunnen houden. De arbeiders gaan zich zelfstandig verzetten, als de vakbeweging niet mee wil doen.

Doch lezen we verder:

Of er een gewapend conflict zal uitbreken weten we niet, doch de mogelijkheid bestaat, want zoals jezelf constateerde, worden we bedreigd van twee kanten. Enerzijds is er de Gaulle, die de moeilijkheden uitbuit en de burgers veiligheid verzekert tegen het communistisch gevaar. Hij belooft de economische moeilijkheden op te lossen en Frankrijk naar gelukkiger tijden te brengen. Daardoor kreeg hij 33 pCt. der stemmen. Wij weten echter, hoe zijn politiek zal zijn. Hij is een militair en zal Frankrijk naar een oorlog leiden. Hij zal de ellende der arbeiders vergroten door een groot leger te vormen. Onze betrekkelijke vrijheden zullen verdwijnen en Frankrijk zal een groot concentratiekamp worden voor communisten, anarchisten en alle andere revolutionairen.

Anderzijds zijn er de Stalinisten, die ook een belangrijke macht vertegenwoordigen. Maar ook hen moeten we vrezen,

want kameraad, je weet zo goed als ik, dat het Stalinistisch regime ook onze individuele vrijheden zal wegvagen en het zal verplichte arbeid voor de staat en voor Rusland invoeren.

Nu ontstond er een derde macht, die alle socialistische en revolutionaire groepen, welke noch de ene, noch de andere dictatuur wil accepteren. Met enthousiasme heb ik mij aangesloten bij die macht, en hoop dat het ons gelukken zal een dictatuur van de Gaulle of van Thorez te verhinderen.

Het is juist, dat een derde deel der Fransen geweigerd heeft te stemmen. Jammer genoeg zijn het niet allemaal anti-parlementairen.

Grotendeels zijn het mensen, die beide machten vrezen en het vertrouwen in de politieke partijen verloren hebben. Als zodanig stemt het toch hoopvol.

Tot zover deze brief. Er blijkt duidelijk genoeg uit, dat de Franse arbeidersklasse zich niet zonder slag of stoot over zal geven, noch aan de Gaulisten, noch aan de Stalinisten. Ze beginnen in te zien, dat de bevrijding der arbeiders niet kan komen door partijmacht, doch uitsluitend door de arbeiders zelf. Of het zal gelukken, weten wij niet, maar de strijd in Frankrijk biedt perspectieven.

1). Men houde er rekening mee, dat de brief van 11 Nov. '47 is.

Nederland brengt beschaving

Aan het optreden van de Nederlandse bezettingstroepen op Zuid-Celebes wordt, na het politieke optreden op Java en Sumatra, nieuwe roem toegevoegd.

Het Parool van 28 November brengt daarover in bijzondere correspondentie nieuwe berichten.

Deze correspondentie gaat in hoofdzaak over de toestanden waaronder de Nederlandse dienstplichtigen daar moeten leven. Dat is lang niet fraai. Verder wijst Het Parool er op, hoe vooral ook financieel deze militaire actie door de Nederlandse staat niet kan worden volbracht en verwaarlozing van de dienstplichtigen het gevolg is.

Maar waar wij in het bijzonder de aandacht op willen vestigen is de overweldigende methode van de Nederlanders die op Oost-Java wordt toegepast. Woordelijk schrijft Het Parool:

„Dikwijls lopen de soldaten patrouille om in de kampongs naar wapens te zoeken. Gewapende mannen, die men onderweg tegenkomt, worden zonder pardon neergeschoten.”

Is het wonder, dat in de door de Nederlandse troepen „bevrijde” gebieden, de invloed van de republiek weer dagelijks toeneemt?

Maar het meest schandalige feit moest dezer dagen de z.g.n. Nederlands-Indische regering zelf publiceren.

Op 23 November vertrok uit Bodowo-

so een trein, o.m. bestaande uit een dertig goederenwagens met een transport arrestanten, gevangenen of leden van het republikeinse leger of van..... terroristenbenden. Bij aankomst van de trein in Soerabaja waren 16 arrestanten overleden, wegens het ontbreken van de nodige verzorging.....

In 1943 werden in Vught een 70-tal vrouwen gedurende een dag en een nacht in één cel geperst, zo dat de deur met geweld moest worden toegedrukt. Enige vrouwen stierven of werden krankzinnig. Wat is er met deze 100 gevangenen gebeurd, waarvan 46, bijna de helft om het leven kwamen?.....

Wie in Nederland niet als dienstplichtige naar Indonesië wil gaan, zal voor het vervolg zwaarder worden gestraft, te weten: „vier jaren”.

Twee zijden van dezelfde medaille.

PERSBERICHT

De Officier van Justitie heeft het Weekblad „De Vlam” in de persoon van de heer Tom Rot gedagvaard om op 18 December a.s. te verschijnen voor de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam.

Hem wordt ten laste gelegd het opzettelijk beledigen van het openbaar gezag.

Deze vervolging heeft betrekking op een plaat en een hoofdartikel in genoemd weekblad naar aanleiding van de gebeurtenissen rondom de Pasoendanbeweging.

Spartacus conferentie

Op Zaterdag en Zondag 27 en 28 December houdt onze bond wederom een bondsconferentie. Deze conferentie, zal, behoudens een huishoudelijke zitting, ook toegankelijk zijn voor sympathiserenden.

Op Zaterdagavond, 8 uur, wordt een vriendschapsavond gehouden, waar de kameraden de gelegenheid zullen vinden nader met elkaar kennis te maken. De avond moet door ons tezamen worden verzorgd, de Amsterdammers zijn daarvoor reeds aan het werk. Op anderen wordt gerekend. Er is een piano aanwezig.

De huishoudelijke zitting begint Zaterdag om 5 uur.

De zittingen van Zondag zijn ook voor de sympathiserenden toegankelijk. Het uur van aanvang van deze bijeenkomsten wordt nader bekend gemaakt.

De agenda luidt:

De huidige politieke verhoudingen en de taak en betekenis van Spartacus.

Hierover worden twee inleidingen gehouden.

- het politieke gedeelte.
- het economische en organisatorische gedeelte.

Sympathiserenden, die de conferentie willen bijwonen, worden verzocht zich te wenden tot Spartacus postbus 7046, Amsterdam Zuid 2.

Zij ontvangen bijtijds bericht, en toegangsbeijws.

Bij tijdige opgave kan voor inkwartiering worden gezorgd.

De organisatie commissie.

20 DECEMBER 1947

PRIJS 12 CENT

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

7e Jaargang No. 50

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam” postgiro 168797 te A'dam

Macht en Vrede

De conferentie van de ministers van buitenlandse zaken van Amerika, Engeland, Rusland en Frankrijk te Londen, die nu reeds wekenlang bezig is, om tot een overeenkomst te geraken over een vredesverdrag met Duitsland en Oostenrijk, is in al die tijd niet verder gekomen, dan toen ze begon. Dat is precies wat er van verwacht werd. Men wist reeds vooraf, dat het niet tot een overeenstemming tussen Rusland en de andere landen kon komen en verwacht dus ook van deze conferentie geen resultaten.

Vraagt men, wat er wel van wordt verwacht, of welke zin deze conferentie nog heeft, dan is het antwoord niet met een paar woorden te geven. Misschien is men er niet geheel naast, als men deze Londense conferentie ziet als een laatste uitloper van een politiek, die getracht heeft door de wereldorganisatie der Verenigde Naties (U.N.O.), tot internationale regelingen en schikkingen te komen, waardoor de vrede tussen de volkeren zou worden verzekerd. Althans, vlak na de oorlog was het verlangen naar vrede overheersend; naar verlagen tussen de overwinnaars dan, want dat de overwonnen landen moesten worden onderdrukt en vertrappt, dat behoorde bij dit „vredes-ideaal”.

De staatshoofden — Stalin, Roosevelt, Churchill — hadden zelf spoedig een meer „realistische” voorstelling van de vrede, die na de overwinning moest komen. Toen zij in Yalta en Potsdam bijeen kwamen, werd de macht, die elk van hen in de oorlog had ontwikkeld, gewogen en daarna de verdeling van de buit in grote trekken gefixeerd.

Welke gebiedsdelen zij door hun legers zouden bezetten, hoeveel goederen en fabrieksinstallaties ieder van hen uit de overwonnen landen mocht weghalen en hoe groot het aandeel van elk zou zijn in de herstelbetalingen, die de overwonnen landen in de toekomst moesten opbrengen. De realistische kijk van deze drie staatshoofden is geheel en al in overeenstemming met de opvattingen, die de heersende klasse, overal in de wereld, van de vrede heeft. Macht als

grondslag van de vrede; kan er een hechter basis zijn? Zo groot mogelijke macht van het eigen land. Als het dus om de verdeling van buit gaat, als dus nieuwe macht aan de bestaande machten kan worden toegevoegd, zorg er dan voor dat de concurrent er niet sterker door wordt dan het eigen land.

In deze geest hebben de „grote drie”, als waardige vertegenwoordigers van de heersende klassen, het fundament van de „Vrede” gelegd. Een vrede, die op macht berust. Geen moment zijn de grote landen van dit principe afgeweken. Ook niet, toen zij het initiatief namen tot de oprichting van de U.N.O., die de functie van een soort wereldparlement moest vervullen. Zoals in de verschillende naties de werkelijke macht niet in de parlementen berust, maar uitgeoefend wordt door de bestaande politieke-, militaire- en economische machtsorganisaties, zo is ook aan de U.N.O. alleen maar de taak toebedeeld om moeilijkheden en geschillen tussen de kleinere naties te bepraten, en als het kan, op te lossen. Ook dat kan niet anders gebeuren dan op grond van de machtsverhoudingen, die tussen deze kleine landen bestaan, waarbij ten slotte nog weer het woord van de groten beslist.

In de twee en een half jaar na Potsdam hebben de werkelijk machtigen (het zijn er feitelijk maar twee — Rusland en Amerika — want Engeland en Frankrijk komen meer en meer achter Amerika te staan en worden steeds meer afhankelijk van dit land), herhaaldelijk hun buitenlandse ministers bijeen laten komen, om te bespreken hoe, volgens de overeenkomsten van Yalta en Potsdam, moest worden gehandeld. En hoe verder de tijd vordert, steeds blijkt duidelijker, dat men het niet meer eens kan worden. Het was reeds zover gekomen, dat men vóór de conferentie in Londen bijeen kwam, reeds wist, dat ze op niets zou uitlopen. Men heeft ze toch door laten gaan, want geen van allen wil de schuldige zijn aan het mislukken van de „vrede”.

Waar macht de grondslag van de vrede is en ieder der betrokkenen er argwanend op let, of de ander niet te veel aan macht

toeneemt, kunnen de verschillende conferenties geen ander beeld geven dan een voortdurend gevecht.

Daarbij komt, dat de ontwikkeling niet is stil blijven staan. De machtsverhoudingen tussen de grote drie, tijdens Yalta en Potsdam, zijn sindsdien veranderd. Amerika met zijn geweldige productie, ongeschonden door de oorlog, kan en wil de hele wereld met industriële goederen voorzien — als het credieten of leningen, met of zonder Marshall-plan, in dollars verstrekt — kunnen, daarvoor goederen (machines, grondstoffen en levensmiddelen) worden ingevoerd. De meeste landen hebben daaraan dringend behoefte en aanvaarden graag de voorwaarden, die er aan zijn verbonden. Dat betekent afhankelijkheid van Amerika, dus versterking van de macht van dit land. Voeg daarbij een grote vloot en luchtmacht met de modernste uitrusting en — de honderden atoombommen; dit verschrikkelijke wapen, dat tijdens de laatste dagen van de oorlog tegen Japan nog even werd gebruikt. Wie kan ook maar bij benadering zeggen hoe groot de macht van de kolos, Amerika, nu in werkelijkheid is?

Maar Rusland heeft ook niet stil gezeten. De Russische bureaucratie heeft het gebied waar zij heerst, vergroot. Zij heeft haar eigen methode van beheersing, van productieoording, en uitbuiting. Elke dag verstevigt zij dit systeem in de door de Russische legers bezette gebieden. Ongetwijfeld betekent ook dit een groei van macht, maar hoe groot deze macht is, wordt verborgen achter de schermen van het stalen gordijn, evenals het antwoord op de bange vraag, of Rusland niet toch ook met de productie van atoombommen is begonnen.

Veranderde machtsverhoudingen brengen, volgens de „realistische” kijk der heersende klassen, veranderde voorwaarden voor een „vredig” samenleven der landen naast elkaar. Daarom gaat het gevecht der diplomaten. En aangezien men het niet eens kan worden, neemt men zijn eigen maatregelen. Amerika, Engeland en Frankrijk hebben alle voorbereidingen getroffen om, het door hun troepen bezette Duitsland als een onderdeel van hun economisch systeem te laten werken, zonder verder de medewerking of toestemming van Rusland te vragen.

Hun bezettingszones zijn opgenomen in het plan Marshall. Nieuw Duits geld, ter vervanging van dat, wat nu nog in geheel Duitsland gebruikt wordt, is in New-York gedrukt. De leiding der ondernemingen is reeds, of komt, in handen van Amerikaanse kapitaalmaatschappijen, met deelname van Duits-, Engels-, Frans- of ander kapitaal. Honderden verouderde Duitse fabrieks-installaties zullen worden afgebroken en nieuwe, moderne uit Amerika ingevoerd. Meteen een groot afzetgebied, waarheen de Amerikaanse industrie haar overvloed kan spuien.

Molotov mag in Londen nog zo scherp dit optreden van Amerika brandmerken, aan de gebeurtenissen zelf verandert daardoor niets. Evenmin kan het geschreeuw der democratische ordeningsmannen, die het aan Rusland en zijn politieke agenten wijten, dat in het „Westen“ sociale onrust heerst, aan deze onrust iets veranderen. Want deze onrust is er krachtens de „voortreffelijke“ kapitalistische ordening zelf. Stakingen, zoals kort geleden in Frankrijk zullen er in de toekomst meer komen en ze bieden zeker aan de Moskouse communisten de kans om de machtspositie der heersende klassen in het Westen te verzwakken.

In hun handen worden de stakingen der arbeiders een geducht wapen in de internationale machtsstrijd, waartegen de heersers ten slotte geen ander middel weten dan de fascistische terreur. Maar de arbeiders worden door die terreur gedwongen hun strijd steeds scherper en principiëler te voeren. Met het Duitse voorbeeld voor ogen is niet goed te verwachten, dat ze zonder strijd zullen bukken.

Zo wordt de strijd der imperialistische machten onder elkaar, ook in de vorm van een strijd der arbeiders tegen hun uitbuiters, uitgevochten.

Moscou meent de arbeidersstrijd als een wapen te kunnen hanteren. De heersende bureaucratie daar is immers zelf door de strijd der arbeiders en boeren aan het bewind gekomen. Of dat ook zo zal gaan in het Westen van Europa? Dit hebben zij niet in de hand. Ook de arbeidersklasse is een macht, de grootste macht ten slotte, die alle heersende machten van zich zal afschudden en daardoor pas een waarachtige vrede mogelijk maken.

Bij Uitgeverij „De Vlam“

Postbus 7046, Amsterdam Z-II

zijn verkrijgbaar:

P. Aarts, De Arbeidersraden, geb. f 3,90

Idem, Gebrocheerd, deel I. 1,25

Idem, deel II. 2.—

Van Slavenmaatschappij tot

Arbeidersmacht 0,90

Inauguraal adres, een open brief aan

alle hand- en hoofdarbeiders der

wereld 0,02

Spartacus en de verkiezingen 0,05

Darwinisme en Marxisme. 0,20

Einde der stakingen in Frankrijk

De stakingen in Frankrijk zijn nog al vrij plotseling tot een einde gekomen. Reeds dagenlang waren onderhandelingen gaande tussen het centrale stakingscomité, gevormd uit twintig bij de C. G. T. aangesloten vakverenigingen en de regering, om tot een oplossing van het conflict te komen. Nadat op Dinsdag 9 Dec. de regering toegestemd had in een duurtetoelag van 1500 francs met terugwerkende kracht vanaf 24 Nov. en opheffing van de „loonblokkade“ (de nieuwe term voor de bekende loonstop) tot Juni 1948, benevens enkele andere, minder belangrijke tegemoetkomingen, riep het centrale stakingscomité op, de arbeid te hervatten.

Op enkele uitzonderingen na, is dan op Woensdag ochtend het werk weer begonnen. Voorlopig tenminste, want deze grote algemene staking richtte zich in de eerste plaats tegen de regering, die er door gedwongen werd, haar wettelijk verbod van loonsverhogingen in te trekken. Van nu af beginnen in alle mogelijke bedrijven en industrieën onderhandelingen en het is te verwachten, dat in de tijd tot 1 Juni — de tijd waarin de arbeiders de oogst van hun overwinning op de regering moeten binnenhalen — nog vele stakingen zullen plaats vinden. Dat zal voornamelijk het geval zijn, als nieuwe prijsverhogingen de arbeiders noodzaken meer loon te vragen.

De overwinning, die de Franse arbeiders ontegenzeggelijk op hun regering hebben behaald, heeft hun dan ook niet veel materiële voordelen gebracht.

De duurtetoelag van 1500 francs en de loonsverhogingen, door vele bedrijven reeds toegestaan voordat de regering haar toestemming gaf, wegen bij lange na niet op tegen de nog steeds stijgende prijzen. Kijkt men naar deze tijd van hun strijd, dan hadden ze hem reeds verloren voor hij begon. En de arbeiders zullen ook in de toekomst niet uit de ellende komen, als zij genoeg nemen met alleen maar loonsverhogingen, die toch weer bij de omhoogsnellende prijzen ten achter blijven. Hun overwinning ligt in het feit, dat de regering onder de druk der massabeweging de loonblokkade moest opheffen. Dat heeft ook voor de toekomst gevolgen, want nu de arbeiders eenmaal gezien hebben, welke kracht ze kunnen ontplooiën, weten zij ook welke weg ze bij komende conflicten moeten bewandelen. Ze zullen zich er op voorbereiden en het een tweede keer beter doen. De heersende klasse daarentegen drijft meer en meer af naar een politiek van versterkt gezag. Hoe benarder haar positie wordt, des te meer zoekt zij haar heil in dwangwet- en terroristisch optreden van het staatsgezag, zodoende er het hare toe bijdragende, dat de komende conflicten feller en dieper gaand worden.

De strijd gaat zich ongetwijfeld nog verder toespitsen. Reeds nu zijn onder invloed daarvan de parlementair-politieke verhoudingen zo ver gevorderd, dat de Franse regering Schuman op een meerderheid steunt, waarvan de neo-fascistische Gaullisten deel uitmaken. Wat onder

die omstandigheden de aangenomen anti-stakingswetten gaan betekenen, die natuurlijk onder de mooie naam van „Wet tot bescherming van de Republiek en de Arbeidsvrijheid“ werden aangekondigd, is voor ieder klassenstrijder duidelijk. Nog afgezien van het feit, dat een werkelijke vrijheid van de arbeid nimmer kan worden verwezenlijkt in een kapitalistische republiek en dus de verbinding van deze twee zaken onwaarschijnlijk is, moet het duidelijk zijn, dat de wet slechts een wapen in handen der heersers is. Een zwak punt in de hele strijd van de Franse arbeiders is daarom, dat de werkelijke arbeidersstrijd zich niet, of bijna niet, met deze zaak heeft bemoeid. Dit punt bleef een, zij het dan stalinistisch obstructief, strijdpunt in het parlement. Deze wet blijft van kracht tot 29 Februari 1948. In die tussentijd kan zelfs de Gaulle heel goed rechtstreeks aan de macht komen. Hij zal dit wapen zeker niet minder afdoende hanteren dan Hitler de grondwet-paragrafen van het Duitse Rijk.

De regering is niet ingegaan op de eisen van de Franse stakers, die inhielden, een driemaandelijke herziening van een glijdende loonschaal. Gewapend met de anti-stakingswetten wees dus de regering zelfs deze matige eis, die de lonen steeds drie maanden achter de prijsstijgingen zouden doen aanlopen, af. De stakingen van miljoenen arbeiders hebben haar blijkbaar, juist omdat zij begreep waarom het ging, niet geleid naar dit voor de toekomst toch krachtige argument voor het behouden van de „klassenvrede“.

Versterkt met het nieuwe wettelijke wapen, wil zij blijkbaar deze periode van ruim een half jaar het strijdperk intr-

den, met de Gaulle, als steun en eventuele opvolger, achter zich.

Ongetwijfeld heeft dus de regering wel concessies gedaan aan het stakersfront, zij heeft daardoor aan prestige verloren tegenover de strijdende arbeidersmacht, maar zij heeft zich nieuwe wapenen verschaft, en uitsel verkregen om opnieuw met behulp van de binnenlandse reactie (de dollarmacht) straks opnieuw de strijd, die zeker en gewis moet volgen, te kunnen voeren. De Franse arbeiders wacht een zeer moeilijke periode.

De Franse regering tracht het zo voor te stellen alsof het conflict met een vergelijk zou zijn geëindigd; geen overwinnaars en geen overwonnenen is haar zeggwijze. Ten opzichte van de gestelde looneisen is dat ook zo, maar zij verzwijgt daarbij welbewust, dat zij in het principiële vraagstuk van de loonstop, — het punt waarom de hele beweging draaide, — voor de tweede keer is moeten terug trekken. Meer dan een half jaar lang botsten alle loonbewegingen der arbeiders op de onverzettelijke wil der regering, die de loonstop niet wilde prijsgeven en die beweeende, dat met het loslaten daarvan de gehele „opbouw“ op het spel zou komen te staan. Nu ze er toch toe werd gedwongen, praat men er liefst niet over.

Zo doen ook de kranten in Nederland, die er bijzonder bij geïnteresseerd zijn, dat de Nederlandse arbeiders het voorbeeld der Franse arbeiders niet zullen opvolgen. Allen, vooraan de schrijver van het dagelijkse politieke overzicht van Het Parool, de aan de arbeiders van de vroegere O.S.P. zo bekende Sal Tas. Niet alleen dat hij de opheffing van de loon-

blokkade verzwijgt, neen, de arbeiders hebben volgens hem voor de regering gekapituleerd. Je moet toch maar durven.

Wij begrijpen heel goed, waarom de openbare mening buiten Frankrijk in deze zin voorgelicht wordt. In hetzelfde stukje zegt „Het Parool“ het trouwens zelf: „De gehele wereld van het Westen was in laatste instantie bij de afloop van deze actie betrokken.“ De regeringen in het Westen voeren namelijk dezelfde opbouwpolitiek als de Franse en zij hebben allen evenzeer de acties der arbeidersmassa's te vrezen. Elk middel is dan goed, om de arbeiders er onder te houden. Hoe democratisch men zich ook mag voordoen, ze zullen er niet voor terug deinsten het fascisme te hulp te roepen, als ze het zelf niet kunnen bolwerken. „Het Parool“ zegt dit rondt als het schrijft: „Men heeft niet naar de Gaulle hoeven grijpen en dat is een geluk. Nog altijd is twijfelachtig, of de Gaulle toch niet eens noodzakelijk zou kunnen worden, maar indien men dit keer dat paardenmiddel had moeten gebruiken, was de Gaulle toch wel gekomen onder de ongunstigste voorwaarden.“

Het fascisme is voor de heersende klasse de stok achter de deur; het is de taak van de arbeidersklasse, dat er de „ongunstigste voorwaarden“ zijn als de stok te voorschijn wordt gehaald.

Spartacus Bondsconferentie

Zoals wij in ons nummer van 13 December reeds publiceerden, wordt de bondsconferentie gehouden op Zaterdag en Zondag 27 en 28 December.

Zij vindt plaats in geb. „De Arend“, Breeuwerstraat hoek Planciusstraat. De Planciusstraat is een zijstraat van het Haarlemmerplein, dat te bereiken is met lijn 12 vanaf het Centraal Station.

De vriendenavond op Zaterdagavond vangt aan om 8 uur.

De huishoudelijke zitting 's middags om 5 uur.

Wij verzoeken de leden, zoveel mogelijk reeds om half vijf aanwezig te zijn.

Op Zondagmorgen beginnen we precies om 9 uur.

Als onderwerpen komen daar aan de orde:

1. De huidige politieke en economische situatie en de plaats van Spartacus;

2. Spartacus, eigen werk, organisatie en propaganda.

Behoudens de huishoudelijke zitting, zijn alle bijeenkomsten op vertoon van toegangsbewijs ook toegankelijk voor sympathiserenden. Aanvragen voor zodanig bewijs moeten Dinsdag a.s. in onze Postbus 7046 Amsterdam Zuid 2 bezorgd zijn, opdat de bewijzen nog tijdig de aanvragers kunnen bereiken.

Vrienden het wordt een belangrijke conferentie. Weest aanwezig.

Org. Comm.

Kunst en menleving

Hoe bekrompen deze opvatting ook is, ze heerst algemeen, zowel onder de kunstenaars als onder de intellectuelen, van student tot professor. Zij zijn de nieuwe Heiligen, die wel eens, zoals de Goden der Grieken, naar de aarde afdalen, om daar een kijkje te nemen, om dan echter snel terug te keren, naar het eigen Goddelijk domein, van de „zuivere rede“, vaak het wijze hoofd nog naschuddend over de domme onberekenbaarheid van het volk. Indien men Le Bonn en vele anderen naslaat, komt men herhaaldelijk passages tegen, waarin domweg deze verschijnselen geconstateerd worden, zonder meer. Tot een wetenschappelijke poging tot verklaring komt men niet, omdat, a priori, het verschil in geaardheid van de massa met die der elite, aangenomen wordt. Juist het, zonder vooronderzoek, vaststellen van dit verschil in wezen, wijst op een dogmatische instelling, die een lagere orde veronderstelt: de dagelijkse mens, de geestloze horde; en een elite: de steunpilaren van cultuur en beschaving.

Verbaasd hebben deze levensvreemden in de hongerwinter kunnen constateren, hoe ook zeer verrijnde, hoog intellectueel ontwikkelde zich konden gedragen als „beesten“ zodra ze honger hadden of hun leven bedreigd werd. Geschrokken stonden dan vast: „een algemene verwildering van zeden“ en „een verval der vormen“.

We zullen ons in de toekomst met deze geesteshouding der elite waarschijnlijk nog meer bezig moeten houden. Immers, de gehele beweging van de technocraten is een demonstratie van een ver-

gevoerde scheiding tussen geest en materie. Het aannemen van de natuurlijkheid van een geïsoleerd levend intellect staat in flagrante tegenstelling met onze opvatting, dat, — waar deze scheiding in betrekkelijke zin bestaat, zij het resultaat is van klasstegenstellingen.

De strijd om het bestaan wordt door de verschillende groepen van de mensheid op verschillende wijzen gevoerd. De belangenstrijd der heersende klasse brengt mee, de geest als een bevoorrecht wapen, tegenover de onder haar liggende groepen, te gebruiken. In vroegere tijden gebeurde dit op andere wijze dan nu. De tendens echter is dezelfde. Deze tendens dienen wij in het oog te houden, zij is ook de oorzaak van de eenzijdige kunstbeschouwingen, waarop wij menen de aandacht te moeten vestigen. Waar dit tekort dus op diep liggende tegenstellingen berust, zal men geen bewust doorgevoerde verheldering van de zijde der burgerlijke wetenschap behoeven te verwachten. Over maatschappelijke vraagstukken hebben wij onze eigen opvatting. Ook over het verband tussen maatschappij en cultuur zullen wij ons een eigen inzicht moeten verwerven. Het gaat erom, als met zoveel levensverschijnselen, waarover wij ons een eigen nieuwe waarheid moeten vormen.

Hulp krijgen we hierbij van de intellectuelen, die een uitzondering maken op de bovengenoemde geesteshouding. De ratten verlaten het zinkende schip en zo gaat het ook met de verwonderde burgerlijke maatschappij. Gorter en nog enige anderen, zijn hier voorbeelden van.

Bij de behandeling van een onderwerp als: kunst en samenleving, zullen wij ons allereerst moeten afvragen welke methoden we moeten volgen om inzicht in deze verhouding te krijgen. Men kan zowel over kunst als over samenleving vele algemeenheden zeggen, zonder het verband duidelijker te maken. Om te zien welke algemene wetten hierbij gelden, moeten wij ons eerst tot de feiten wenden. Het gaat er om als b.v. met de wet van de zwaartekracht. Deze wet is een begrip, een abstractie, schematische, maar van zeer grote waarde, omdat men er mee werken kan. Men kan zich dit begrip echter eerst vormen, na uit vele waarnemingen steeds weer eenzelfde conclusie getrokken te hebben, waardoor men een zekere wetmatigheid kon vaststellen, dus na constatering van zich herhalende feitelijkheden. Het valt niet te ontkennen, dat deze proefondervindelijke methode bij de natuurwetenschap gemakkelijker toe te passen is dan bij de sociologische en psychische wetenschappen; niettemin zal men ook hierbij deze wijze van onderzoek moeten volgen, wil men enig resultaat kunnen verwachten. Doch ook, als men zo te werk wil gaan, begint de moeilijkheid, pas. De veelheid der verschijningsvormen is, n.l. enorm, en juist omdat wij ons een bepaald doel gesteld hebben en inzicht willen krijgen in het specifieke verband tussen kunst en samenleving, moeten wij uit deze veelheid datgene kiezen wat zich met betrekking tot ons doel het duidelijkst demonstreert en daarom het beste helpt.

Wat hier over deze onderwerpen opgemerkt wordt, zal slechts een aanleiding kunnen zijn tot de zelfwerkzaamheid van de lezers om in deze zin materiaal te zoeken, en hun eigen gedachtegang omtrent deze vraagstukken te stimuleren.

De staking aan de meelfabrieken

Van Amsterdamse kameraden uit de bedrijven ontvangen wij het navolgende stuk.

De staking aan de meelfabrieken „Holland” en „Ceres” is haar zeventiende week ingegaan en het einde is nog niet in zicht.

Het hardnekkige karakter, dat dit conflict heeft aangenomen, berust op de principiële tegenstelling tussen de stakingsleiding enerzijds en de directie, de Uniebonden en regering anderzijds.

Het is opvallend, dat op dit ogenblik bijna niet meer gesproken wordt over een prestatie-toeslag, waardoor het conflict ontstaan is. Maar het zwaartepunt is verlegd op de wijze, hoe deze staking wordt gevoerd.

De door het personeel gekozen stakingsleiding, de financiering en de organisatie der staking zijn in strijd met de vroegere opvatting der bestaande vakbonden.

De radiorede van Coen van der Lende, hoofdbestuurder van het N.V.V., het oproepen van onderkruipers door de Katholieke bond, de heftige aanvallen van de Christelijke vakbond, het optreden van de politie en de afwijzende houding van het college van rijksbemiddelaars, bewijzen voldoende, dat het eigen karakter van deze staking gebroken moet worden.

De reactie heeft al haar hulpbronnen aangeboord en haar aanval gericht op de ongeveer twee honderd maalwerkers.

Deze gang van zaken heeft onder de Amsterdamse arbeiders een zekere onrust gebracht, die aanleiding heeft gegeven, tot het bijeen roepen van personeelskernen uit vele Amsterdamse bedrijven. Deze vond plaats in hotel „De Kroon” aan het Rembrandtplein. Daar werd besproken wat gedaan moest worden tegen het gesloten optreden der reactionaire krach-

ten. Daarna werden in een openbare vergadering in de Diamantbeurs opnieuw de arbeiders van de gang van zaken op de hoogte gebracht.

In een tweede vergadering van de personeelskernen, die ook gehouden werd in „De Kroon”, werd de noodzaak ingezien van het tot stand komen van een comité van actie. Dit comité heeft tot taak de Amsterdamse arbeiders te activeren, omdat begrepen werd, dat het conflict bij de „Holland” en „Ceres” niet meer gebaat is bij financiële hulp alleen.

Het brute optreden van de directies met massaontslagen, de houding der Uniebonden en de stichting van de Arbeid na zeventien weken staken, heeft de toestand dermate verscherpt, dat in-

grijpen van de kant van de Amsterdamse arbeiders noodzakelijk geworden is.

Na voorbereidende werkzaamheden van het comité, komen voor de derde maal alle kernen van de bedrijfspersonelen van Amsterdam, ditmaal in Frascati (Nes), bijeen, om te beraadslagen wat met betrekking tot de staking moet worden gedaan en alles wat daarmee in verband staat. Daar zal ernstig overwogen moeten worden, of het niet tijd geworden is dit conflict, dat niet meer een conflict der maalwerkers is, de nodige uitbreiding te geven.

Een proteststaking van 24 uur zal niet afdoende, maar toch een waarschuwing zijn, dat ook de arbeiders hun krachten kunnen verzamelen.

Verdovingsmiddelen voor het volk

Verdraaid, nou heb ik het ontdekt.

Wat heb ik moeten zoeken.

Maar nu heb ik eindelijk succes

Ten spijt van alle boeken.

Wat heb ik al niet uitgedacht.

Maar telkens was het falen.

Ik had ze steeds niet in mijn macht,

De Duvel zou ze halen.

Maar, als een man van wetenschap

Ben ik gaan vergelijken.

Mijn materiaal is dode stof

En mensen zijn geen lijken.

Als ik ze daartoe reduceer

Dan heb ik al verloren.

Wat doe je met een dood carcass,

Dat spreken kan noch horen?

Niet dood, niet levend moet het zijn.

Dan is er mee te werken.

Ik maak ze tot een levend lijk.

Hierbij moet ik me beperken.

Een beetje kerkelijk „laudanum”.

Wat radio-strychnine.

Een tikje opbouw-opium

En heel veel diciplie.

Een nationale slaapbol is

Hierbij niet te vergeten.

En wat ontzags-antipirine,

Democratie geheten.

Eerst kreeg ik ze niet naar mijn hand.

Ze waren steeds zo nukkig.

Kijk! ze marcheren! in de maat!

En zijn ze niet gelukkig?

kunnen we er in dit kort bestek slechts een enkele zijde van belichten, waarbij we dan moeten vast stellen, dat ook ons onderwijs ondergeschikt gemaakt is aan het winst-principe.

Het kapitalisme heeft arbeiders(sters) nodig, die geschikt zijn, in het productie-proces ingeschakeld te kunnen worden. En liefst zo jong mogelijk. Toen de wetten op de leerplicht en de kinderarbeid er nog niet waren, ontzag men zich niet, jeugdige personen, soms van 10, 12 jaar in de fabriek toe te laten.

Aan deze ergerlijke toestand hebben bovengenoemde wetten een einde gemaakt. Maar nog steeds worden op allerlei wijzen de arbeiderskinderen op zeer jeugdige leeftijd op de arbeidsmarkt gebracht. En dat wordt bevorderd, door het feit, dat de school de kinderen der arbeiders veel te vroeg los laat.

We hebben nu een leerplicht tot het 13de jaar. En daar mee moeten de meesten kinderen uit arbeiderskringen het doen. Maar dan is er toch vervolg onderwijs, Ambachts- en huishoudscholen, M.U.L.O., H.B.S., Lyceum en Gymnasium? Jawel! Die zijn er. Maar om te beginnen zullen wij de arbeidersjeugd op de laatste drie onderwijs-inrichtingen slechts sporadisch aantreffen. En de ondervinding heeft aangetoond dat de 3- en 4-jarige M.U.L.O. inrichtingen (in vele gevallen voor het

merendeel bevolkt door de kinderen der middenstanders) door de arbeiderskinderen maar zelden geheel doorlopen worden. Zo gauw het wettelijk veroorloofd is, dwingt het ontoereikende loon van het gezinshoofd hem, zijn kind bij een „baas”, naar een fabriek of atelier te sturen.

Ambachts- en huishoudscholen besteden maar enkele uren per week aan het vastleggen en aanvullen van het geleerde op de Lagere school. En zo gaat dan, veelal op 14-jarige leeftijd, het arbeiderskind met een minimum aan parate kennis, met een onvoldoende kwantum van wat wij „algemene ontwikkeling” zouden willen noemen, het leven in.

Is het wonder, dat het al gauw de weg kwijt is in de doolhof van taalregels en andere voetangels en klemmen? Hebben wij zelf, die misschien wat langer onderwijs genoten hebben, niet ervaren, hoe pas bij voortgezette studie allerlei wetenswaardigheden, opgedaan in vroegere perioden, ons duidelijk werden?

Zolang het arbeiderskind het onderwijs slechts mondjesmaat toegemeten krijgt, zolang het productie-proces in dit kapitalistische stelsel het veel te vroeg opeist, zolang zal er niet „iets”, maar zal er „niets” kloppen in ons onderwijs-systeem.

En dan te bedenken, hoe het er uit zou zien, indien wij het zelf eens zouden mogen inrichten!

27 DECEMBER 1947

PRIJS 12 CENT

7e Jaargang No. 51

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

Het schijngevecht te Londen

De vier buitenlandse ministers hebben het schijngevecht te Londen gestaakt, ze dronken nog een borrel en gingen naar huis. Niet naar huis gaan de meer dan een miljoen Duitse krijgsgevangenen, die in Rusland als moderne slaven verder moeten werken. Of deze mannen nog ooit hun vrouwen en kinderen zullen weerzien, interesseert de machtigen van onze tijd niet. Ze konden het niet eens worden over de herstelbetalingen, ze zochten alleen naar een mogelijkheid, om de grenzen van hun machtsgebied tegenover de tegenstander te kunnen afbakenen en toen bleek, dat het niet mogelijk was, werd de conferentie afgebroken. We kunnen er aan toevoegen: waarschijnlijk voor goed, de opmars der vijandelijke machten is reeds zo ver gevorderd, dat schikkingen, op conferenties besproken en besloten, niet meer mogelijk zijn.

Daarmee is de naoorlogse periode, waarin gepoogd werd, het in de oorlog noodzakelijk geworden bondgenootschap tussen de grote machten, ook na de oorlog te behouden, afgesloten. De hoop, dat dat bondgenootschap, verstevigd door de „Organisatie der Verenigde Volkeren” (U.N.O.) de wereldvrede zou verzekeren, is vals gebleken. Neerslachtigheid bij velen is daarvoor in de plaats getreden, voor de heersers de gunstigste sfeer, om hun nieuwe oorlogsplannen ten uitvoer te kunnen brengen.

De heersende machten hebben er tijdens deze gehele periode geen ogenblik aan gedacht om een vrede te verwetkelijken, zo als de grote massa der mensen zich het voorstelde, — een vrede, die de leuze „Nooit meer oorlog” zou verwezenlijken. Terwijl de hooggestemde redevoeringen in San Francisco en op andere internationale congressen werden gehouden, overvloeide van mensheidsidealen, hadden hun legers de overwonnen landen bezet, verstevigden zij hun gezag over deze gebieden en hadden het druk met het binnenhalen van de buit. Dat was trouwens afgesproken door de toenmalige staatshoofden in Yalta en Pots-

dam. Mensen en goederen behoren tot de buit. Atoomgeleerden en specialisten op het gebied der wapentechniek werden onmiddellijk opgespoord en naar de onderscheiden landen gebracht, om zodoende de eigen wapenrusting te versterken. Vakarbeiders, als moderne dwangarbeiders, voornamelijk uit de door Rusland bezette gebieden, volgden hen. Goederen-voorraden, machines en gedemonsteerde fabrieken gingen dezelfde weg, alles hetzelfde doel dienende, n.l. vergroting der eigen macht.

Dit was de eerste phase van het naoorlogse bondgenootschap. De tweede begon, toen de Russische staat zijn handen uitstreekte naar de oliebronnen in Roemenië en andere industrieën op de Balkan, die geheel of gedeeltelijk het eigendom waren van in Amerika en in andere landen van West-Europa gevestigde kapitaalmaatschappijen. Ook de controle op de scheepvaart op de Donau, die Rusland voor zich alleen opeiste, werd een vraagstuk, waarover men het niet eens was. De buitenlandse ministers der „Grote Vier” kwamen toen bijeen om tot een afbakening der tegengestelde belangen te komen. Reeds toen bleek, dat de structuur van de Russische economische ordening geen zeggingschap van vreemde kapitaalmaatschappijen binnen zijn gebied kan toelaten; het ene sluit het andere uit.

Geleidelijk aan vestigt dan Rusland in de Oost- en Zuid-Oost Europese landen zijn bewind, door de regeringen van die landen meer en meer naar het Russische model in te richten. Zijn het aanvankelijk nog coalitieregeringen uit partijen, die met Rusland willen samenwerken, naar mate de staatsmacht meer zeggingschap over de productie krijgt en het overige maatschappelijke leven naar zich toe trekt, vloeien deze partijen samen tot de grote staatspartij, die alles beheerst. Het verzet tegen deze ontwikkeling, door leidende politici a la Petkow, wordt gebroken.

De heersende klassen van het Westen

zagen in, dat waar zulk een ontwikkeling, beschermd door de Russische bezetting, zich doorzet, hun beheersing van mensen en productie voor goed voorbij is. Daarom eisen zij van Rusland opheffing van het stalen gordijn; laat de mensen achter dit gordijn kennis maken met de Westerse cultuur, met de hier geldende normen van burgerlijk recht en de politieke „vrijheid” der burgerlijke democratie, met de bedoeling, aldus de strijd van het democratische kapitalisme tegen het Russische staatskapitalisme in deze gebieden zelf binnen te voeren.

De Russische staatsbureaucratie wist precies wat dit te betekenen had. Ze dacht er geen ogenblik aan, ook maar in iets aan deze eis tegemoet te komen; het zou de grondslagen van haar macht vernietigen. Zij tracht integendeel haar principe van beheersing van mensen en productie door de staat, ingang te doen vinden in landen zoals Frankrijk en Italië en gebruikt daarvoor de aan haar verbonden Communistische Partijen van deze landen. Daarmee zijn we de derde en laatste phase in de na-oorlogse ontwikkeling ingetreden. Een tijd, waarin de diplomaten der grote mogendheden nog wel met elkaar kunnen redetwisten, dus nog niet alle banden afgebroken zijn, maar van overeenkomsten of afbakening van belangen geen sprake meer is.

Terwijl de Westerse landen tegen de ontwikkeling achter het stalen gordijn niet veel meer kunnen doen dan protesten, gaan zij in het door hen beheerste Westelijke Duitsland reeds geruimen tijd hun eigen weg, zonder zich aan Russische voorstellen, de eenheid van een eventuele Duitse staat betreffende, te storen.

Daarom moest de conferentie der buitenlandse ministers in Londen zonder resultaat afgebroken worden. Men brak af, toen men het niet eens kon worden over de Russische eis van herstelbetalingen uit het Westelijke Duitsland. Maar dat is misleidend. In werkelijkheid ligt de kloof, tussen het Westen en Rusland daar, waar de ene vorm van heerschappij de andere uitsluit. In de naaste toekomst zal moeten blijken, hoe lang deze twee vormen van heerschappij naast elkaar kunnen blijven bestaan. Doch daarover in een volgend artikel.

Er klopt iets niet!

Het Parool heeft een rubriek: Amsterdams Dagboek. Degene, die dit dagboek verzorgt, noemt zich Dagboekantier. Allerlei onderwerpen, hoofdzakelijk Amsterdam en zijn bewoners betreffende, worden daarin, natuurlijk keft, behandeld.

En zo treffen we er dan ook zo nu en dan enkele opmerkingen in aan, naar aanleiding van opschriften op koopwaar, enz. in onze winkels. Dagboekantier constateert daarbij (en terecht) dat het niet de taalkennis van hem of haar, die deze opschriften erbij geschreven heeft, vrij treurig gesteld. Fouten, als „amaak-hout, bokkus, sjeffor (chauffeur) en tal van andere behoren niet tot de zeldzaamheden. En dan zwijgen we nog maar over het zondigen tegen de werkwoord vormen. Met de d's en t's wordt ook al raar omgesproken.

Dagboekantier zegt, in verband met deze euvelen, dan, „Er klopt iets niet in ons onderwijs-systeem”. En in dit opzicht zijn wij het met Dagboekantier niet eens. Wij gaan veel verder en beweren: „Er klopt zowat niets in ons onderwijs-stelsel.”

Kijk, we willen nu eens niet spreken over ons onderwijs, zoals wij ons dat voorstellen in een behoorlijke samenleving. Wij bepalen ons nu nog maar bij ons onderwijs-systeem, zoals het in dit kapitalistisch stelsel in elkaar is gezet. En dan